

**Sosiaali- ja terveysvaliokunnan asiantuntijakutsu / lausuntopyyntö
HE107/2015 vp 20.11.2015 klo 9.00.**

Asia Tehy ry:n lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Tehy ry kiittää eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokuntaa asiantuntijakutsusta ja lausunnonantomahdollisuudesta. *Tehy ry* on 8.10.2015 antanut kirjallisen lausuntonsa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta (LIITE 1). Lausuntokierroksen jälkeen hallituksen esitystä on viimeistely ja *Tehy ry* haluaa täsmentää lausuntoaan liittyen tehtyihin muutosesityksiin.

Ensihoitajan ammattipätevyyden tunnustaminen

Hallitusesitykseen on viimeistelyvaiheessa lisätty kohta 8 d § Ensihoitajan ammattipätevyyden tunnustaminen.

Tehy ry pitää perusteltuna ratkaisuna lisätä ensihoitajan ammatin tunnustaminen lakiin terveydenhuollon ammattihenkilöistä. Perustelut liittyvät kolmeen näkökohtaan:

1. Ammattipätevyysdirektiivin (2013/55/EU) uudistuksen yhteydessä Euroopan komissio pyysi jäsenvaltioilta säänneltyjen ammattien arviointiin. Kartoituksen perusteella voitiin huomioida, että ensihoitajan ammatti on ammattidirektiivin mukainen säännelty ammatti useissa Euroopan Unionin jäsenvaltioissa. Suomessa sitä ei kuitenkaan ole tunnustettu erillisenä terveydenhuollon ammattina kansallisessa lainsäädännössä.
2. Vuonna 2011 voimaan astunut asetus ensihoitopalveluista (340/2011) säätää ensihoitajan tehtävässä vaadittavan koulutuksen vähimmäistasoista. Asetuksen 8 § mukaan ensihoitopalvelun yksiköiden henkilöstön vähimmäiskoulutusvaatimukset on säädetty kolmitasoiseksi:
 - 1) Ensivasteyksikön henkilöstön koulutus
 - 2) Perustason ensihoidon yksikön koulutus
 - 3) Hoitotason ensihoidon yksikön koulutus

3. Ensihoitajan ammatin tunnustamismenettely helpottaa alan työvoiman liikkuvuutta EU:n sisällä ja lisää osaltaan suomalaisen ensihoitajakoulutuksen kansainvälistä tunnettavuutta.

Muuta huomioitavaa ensihoitajan ammattipätevyyden tunnustamisesta

Ehdotetussa ensihoitajan ammatin tunnustamisessa on huomioitava suomalainen ensihoidon tehtäviin valmistava koulutuspolkurakenne. Asetuksen 340/2011 mukaisesti ensivasteyksikössä vähintään kahdella henkilöllä on oltava ensivastetoimintaan soveltuva koulutus, kuten esimerkiksi pelastajan tutkinto. Perustason ensihoidon yksikössä ainakin toisen henkilön on oltava ammattihenkilölaissa tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö, jolla on ensihoitoon suuntautunut koulutus. Näitä koulutuksia ovat sosiaali- ja terveystieteiden ammattillinen perustutkinto; lähihoitaja, jossa suuntautuminen on ensihoitoon tai uusi sosiaali- ja terveystieteiden ammattillisen koulutuksen koulutuskokeilu, jossa tutkintotutkimuksena tulee olemaan perustason ensihoitaja. Hoitotason ensihoidon yksikössä ainakin toisen henkilön on oltava ensihoitajan ammattikorkeakoulututkinnon suorittanut tai ammattihenkilölaissa tarkoitettu laillistettu sairaanhoitaja, joka on suorittanut vähintään 30 opintopisteen laajuisen ensihoitoon suuntaavan opintokokonaisuuden.

Tällä hetkellä ensihoitajan ammattikorkeakoulututkinto sisältää myös sairaanhoitajan ammattikorkeakoulututkinnon. Ammattikorkeakoulun ensihoitajatutkinnosta valmistuneet laillistetaan sairaanhoitajana terveydenhuollon ammattihenkilöiksi. Laillistaminen sairaanhoitajaksi edellyttää, että ensihoitajakoulutus sisältää ammattidirektiivin (2013/55) mukaisesti sairaanhoitajakoulutuksen. Perustason ensihoitajat tulevat saamaan valmistuttuaan lähihoitajan nimikesuojauksen.

Ensihoitajan ammatin tunnistaminen tulisi määritellä yleisen tunnistamisjärjestelmän piiriin, jolloin ammattipätevyysdirektiivin mukaisesti henkilön pätevyyttä ja saamaansa koulutusta verrataan kansalliseen (suomalaiseen) koulutukseen. Vertailun perusteella Valvira voi päättää tarvittaessa pätevyyttä hakevan korvaavista toimenpiteistä pätevyyden saavuttamiseksi.

Melko monimuotoisen ensihoidon koulutuksen ja kolmiportaisen ensihoitotason (Asetus 340/2011) vuoksi on selkeästi määriteltävä mitkä koulutuspolut johtaisivat hallitusesityksen mukaisesti ensihoitajan ammatin tunnustamiseen. Toiseksi tulee arvioida, edellyttääkö tunnustamismenettely tarvetta muuttaa ensihoitajan ammatin laillistamismenettelyä. Ensihoitajan ammatin määrittely ja tunnistaminen asetuksen mukaisesti perustason tai hoitotason ensihoitajaksi voisi *Tehy ry:n* mielestä selkiyttää kokonaisuutta. *Tehy ry:n* mielestä on hyvä, että tällä hetkellä koulutuksen antama sairaanhoidollinen pätevyys ja laillistaminen sairaanhoitajaksi, antaa ensihoitajan (AMK) tutkinnon suorittaneelle mahdollisuuden sijoittua joustavasti terveydenhuollon tehtäviin työvoimatarpeen mukaisesti.

Tätä lausuntoa on valmisteltu yhdessä Suomen sairaanhoitajaliiton ja Suomen Ensihoitoalan liiton kanssa.

Helsinki 19.11.2015

Rauno Vesivalo

Rauno Vesivalo
Puheenjohtaja
Tehy ry

Asiantuntija
Juha Kurtti
Tutkimuspäällikkö
Tehy ry

juha.kurtti@tehy.fi p. 0505869460

Kirsi Sillanpää

Kirsi Sillanpää
Johtaja
Tehy ry